

**Skaidrumo registro valdančiosios tarybos
2021 m. Skaidrumo registro veiklos
ataskaita
Europos Parlamentui, Europos Sąjungos Tarybai ir Europos Komisijai**

Pagal 2021 m. gegužės 20 d. pasirašyto Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl privalomo Skaidrumo registro 13 straipsnio 3 dalį, Skaidrumo registro veiklos metinė ataskaita teikiama pasirašančiosioms institucijoms.

Šioje ataskaitoje pateikiama faktinė informacija apie Skaidrumo registrą, jo turinį ir su juo susijusius pokyčius 2021 m. Taip pat pateikiama informacija apie sąlygų taikymo ir papildomas skaidrumo užtikrinimo priemones, kurios tais pačiais metais galioja pasirašančiosiose institucijose.

Turinys

I.	Santrauka	3
II.	Įvadas	4
1.	Svarbiausi 2021 m. tarpinstitucinio susitarimo aspektai.....	4
2.	Valdymo struktūra.....	5
3.	Įgyvendinimas ir pereinamasis laikotarpis	6
III.	Sąlygų taikymo ir papildomos skaidrumo užtikrinimo priemonės	6
IV.	Skaidrumo registro sekretoriato veikla.....	9
1.	Duomenų kokybės stebėseną	9
2.	Pagalbos tarnybos funkcijos	10
3.	Tyrimai.....	11
4.	2021 m. Valdančiosios tarybos posėdis.....	12
5.	Rekomendacijos ir informuotumo didinimas.....	12
6.	Techniniai pokyčiai	13
V.	Statistika	13
1.	Skaidrumo registro raida	13
2.	Įregistruotųjų subjektų kategorijos nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2021 m. rugsėjo 20 d.	14
3.	Interesų grupės, kurioms atstovauta 2021 m. rugsėjo 21 d. – gruodžio 31 d.....	16
4.	Perėjimo lygis	17
5.	Geografiniai duomenys	17
6.	Apsilankymas Skaidrumo registro svetainėje.....	17
VI.	Išvados.....	18

I. Santrauka

Skaidrumo registrai 2021-ieji buvo ypatingi: paminėtos 10-osios Skaidrumo registro, Europos Parlamento ir Europos Komisijos bendros skaidrumo užtikrinimo priemonės, sukūrimo metinės ir prasidėjo nauja ES skaidrumo politikos srities tarpinstitucinio bendradarbiavimo, be kita ko, su Europos Sąjungos Taryba, era. 2021 m. liepos 1 d. įsigaliojo naujas trišalis tarpinstitucinis susitarimas dėl privalomo skaidrumo registro (TIS), kuriame įtvirtintas griežtesnis požiūris į bendrą valdymą, etiško atstovavimo interesų grupėms skatinimo priemonės ir nauji skaidrumo reikalavimai, taikomi su ES institucijomis susijusiai interesų grupių atstovų veiklai.

Šioje ataskaitoje apžvelgiamas naujojo TIS įgyvendinimas (žr. II ir III skirsnius). Jame paaiškinama, kad pagal susitarime nustatytą sąlygų taikymo principą interesų grupių atstovai privalo registruotis, kad tam tikrą atstovavimo interesų grupėms svarbią veiklą galėtų vykdyti ES lygmeniu.

Ataskaitoje taip pat apžvelgiami keli kiti nauji naujojo TIS elementai. Vienas iš jų yra nauja ir veiksminga dvipakopė valdymo struktūra. Skaidrumo registro valdančioji taryba, kurią sudaro trijų pasirašančiųjų institucijų generaliniai sekretoriai, prižiūri sekretoriato, atsakingo už kasdienį registro tvarkymą ir sudaryto iš šių trijų institucijų darbuotojų, darbą. 2021 m. rugsėjo mėn. Valdančioji taryba surengė steigiamąjį posėdį, kad nustatytų su Skaidrumo registru susijusius poreikius ir prioritetus ateinančiais metais. Didelę sekretoriato veiklos 2021 m. dalį (žr. IV skirsnį) sudarė techninis Registro įgyvendinimas, Valdančiosios tarybos steigimas ir informuotumo apie interesų grupių atstovams keliamus naujus reikalavimus didinimas.

Skaidrumo registras nuolat didėja: 2021 m. gruodžio 31 d. į jį buvo įtraukti 13 366 subjektai. Žvelgiant iš registro veikimo ir administravimo perspektyvos, reikėjo dėti daug pastangų, kad būtų paruošta dirva sklandžiam perėjimui nuo senosios privalomos sistemos prie naujosios. Be kita ko, paskelbtos naujos gairės pareiškėjams ir įregistruotiesiems subjektams, parengta nauja registracijos forma ir atnaujinta interneto svetainė. Įgyvendinant pertvarką, suinteresuotiesiems subjektams pagalbos tarnyba teikė didesnę pagalbą ir rengtos informuotumo didinimo kampanijos bei renginiai.

2021 m. vienas iš svarbiausių prioritetų tebebuvo duomenų kokybė. Prieš paskelbiant visos naujos paraiškos buvo patikrintos. 452 interesų grupių atstovai sėkmingai užsiregistravo naudodami naują registracijos formą, o anksčiau užsiregistravusiems interesų grupių atstovams skirtas šešių mėnesių pereinamasis laikotarpis, per kurį jie turėjo atnaujinti savo registraciją pagal TIS reikalavimus. 2021 m. gruodžio 31 d. buvo pasiektas 39 proc. perėjimo lygis (žr. V skirsnį).

II. Įvadas

Skaidrumo registras yra vieša duomenų bazė, kurioje saugoma naujausia informacija apie interesų grupių atstovus, aktyviai dalyvaujančius veikloje, kuria siekiama daryti įtaką politikos ar teisės aktų rengimui ar įgyvendinimui ES lygmeniu. Šis registras suteikia asmenims, žiniasklaidai, suinteresuotiesiems subjektams ir ES institucijų tarnautojams galimybę sekti, kokiems interesams atstovaujama ES institucijose, ir sužinoti, kas ir kieno vardu atstovauja tiems interesams ir kokie ištekliai skiriami susijusiai lobistinei veiklai ir dedamoms pastangoms. Tai viena iš kelių skaidrumo užtikrinimo priemonių, kuria siekiama padidinti ES sprendimų priėmimo proceso skaidrumą ir atvirumą.

Priemonę 2011 m. įdiegė Europos Parlamentas ir Europos Komisija, sudarydami tarpinstitucinį susitarimą. 2014 m. sistema buvo peržiūrėta¹, o 2021 m. – pakeista iš esmės. Siekdami nustatyti suderintą požiūrį, kurio laikantis būtų įgyvendinamas lygiavertis atstovavimo interesų grupėms ES lygmeniu skaidrumo režimas, 2021 m. Europos Parlamentas, Europos Sąjungos Taryba ir Europos Komisija sudarė naują TIS². Naujajame TIS nustatytas privalomas skaidrumo registras – pagrindinė šių trijų institucijų priemonė siekti didesnio lobistinės veiklos skaidrumo ir dar didesnio suinteresuotųjų subjektų ir pilietinės visuomenės dalyvavimo ES demokratiname sprendimų priėmimo procese matomumo.

Pagal TIS 13 straipsnį, šioje ataskaitoje pateikiama faktinė informacija apie Skaidrumo registrą, jo turinį ir su juo susijusius pokyčius ataskaitiniu laikotarpiu. Joje taip pat apžvelgiamos pasirašančiosiose institucijose galiojančios sąlygų taikymo ir papildomos skaidrumo užtikrinimo priemonės.

1. Svarbiausi 2021 m. tarpinstitucinio susitarimo aspektai

Tarpinstituciniame susitarime interesų grupių atstovams nustatyta prievolė registruotis, kad jie galėtų vykdyti tam tikrą svarbią atstovavimo interesų grupėms ES lygmeniu veiklą. Tarpinstitucinio susitarimo pagrindas – sąlygų taikymo principas, pagal kurį registracija Skaidrumo registre yra būtina konkrečios veiklos vykdymo sąlyga ir kuris yra įgyvendinamas kiekvienai pasirašančiajai institucijai priimant atskiras priemones (žr. III skirsnį).

Tarpinstitucinis susitarimas yra privalomas visoms trims pasirašančiosioms institucijoms. Kitos ES institucijos, įstaigos, organai ir agentūros sąlygų taikymo principą gali taikyti savo noru ir nuožiūra.

Registruodamiesi visi pareiškėjai ir įregistruotieji subjektai patvirtina, kad jie jau laikosi etikos ir elgesio taisyklių bei principų, nustatytų Elgesio kodekse (pridėtame prie TIS), ir taip įrodo savo išipareigojimą užsiregistruoti Skaidrumo registre arba likti jame užsiregistravus. Be to, jie turi pateikti TIS II priede nurodytą informaciją.

Be sąlygų taikymo principo, TIS nustatyti keli kiti nauji aspektai ir patobulinimai:

¹ Europos Parlamento ir Europos Komisijos susitarimas dėl skaidrumo registro organizacijoms ir savarankiškai dirbantiems asmenims, dalyvaujantiems formuojant ir įgyvendinant ES politiką, OL L 277, 2014 9 19, p. 11–24.

² 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl privalomo Skaidrumo registro, OL L 207, 2021 6 11, p. 1–17.

- Europos Parlamentą, Tarybą ir Komisiją apimantis Skaidrumo registras;
- plati „skaidrumo“ sąvoka, taip pat apimanti skaidrumo priemones, kuriomis siekiama skatinti registraciją ir stiprinti bendrą sistemą, pavyzdžiui, posėdžių skelbimą internete;
- išplėsta ir aiškesnė taikymo sritis: įtraukta veikla, vykdoma ES nepriklausančių valstybių vyriausybių arba valdžios institucijų asociacijų ir jų tinklų, atstovaujančių privatiems interesams, vardu;
- veiksminga dviejų lygmenų valdymo struktūra (žr. II.2. skirsnį);
- bendras visų trijų institucijų vykdomas Skaidrumo registro finansavimas;
- didesnis dėmesys Skaidrumo registro turinio kokybei, atliekant preliminarų naujų registracijos paraiškų tinkamumo ir duomenų kokybės vertinimą, t. y. reikalaujant atlikti stebėseną prieš jas paskelbiant;
- aiškiai susistemintos administracinės procedūros, skirtos tyrimams atlikti ir skundams dėl įtariamų elgesio kodekso pažeidimų nagrinėti, deramai atsižvelgiant į pareiškėjų ir įregistruotųjų subjektų procesines teises;
- ES institucijų, įstaigų, organų ir agentūrų (išskyrus pasirašančiąsias institucijas) galimybė savanoriškai dalyvauti;
- dinamiški ataskaitų teikimo ir peržiūros procesai.

2. Valdymo struktūra

Skaidrumo registrą sudaro dviejų lygmenų valdymo struktūra: Valdančioji taryba, vykdanči bendrą Skaidrumo registro priežiūrą, ir sekretoriatas, atsakingas už kasdienį jo valdymą.

Valdančioji taryba prižiūri bendrą TIS įgyvendinimą. Atsižvelgiant į tai, ji atsakinga už su Skaidrumo registru susijusių poreikių ir prioritetų nustatymą, jo metinės veiklos ataskaitos tvirtinimą ir bendrų nurodymų teikimą sekretoriatui. Jai taip pat pavesta nagrinėti prašymus peržiūrėti atlikus tyrimą sekretoriato taikomas priemones ir priimti dėl jų sprendimus.

Valdančiąją tarybą sudaro Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos generaliniai sekretoriai. Jie posėdžiauja bent kartą per metus ir kiekvienas generalinis sekretorius pirmininkauja metinės kadencijos metu, pradedant Europos Parlamento generaliniu sekretoriumi, pirmininkaujančiu nuo 2021 m. iki 2022 m. pabaigos.

Sekretoriatas interesų grupių atstovams teikia su registracijos procesu susijusias gaires, stebi ir tikrina, ar paraiškos atitinka reikalavimus, ir atlieka įregistruotųjų subjektų teikiamos informacijos kokybės patikras. Jis nagrinėja skundus dėl įtarimų, kad įregistruotasis subjektas nesilaikė elgesio kodekso reikalavimų, ir gali imtis priemonių, jei mano, kad skundas yra pagrįstas. Sekretoriatas taip pat rengia metinę ataskaitą ir didina informuotumą apie Skaidrumo registrą (žr. IV skirsnį).

Sekretoriatas turi devynis visą darbo dieną dirbančius darbuotojus (vienu daugiau, palyginti su 2020 m., nes 2021 m. liepos mėn. prie susitarimo prisijungė Taryba), kurie yra visų trijų pasirašančiųjų institucijų darbuotojai. Jos veiklą koordinuoja koordinorius, atstovaujantis sekretoriatui Valdančiojoje taryboje ir visuomenėje. 2021 m. Europos Komisijos generalinio sekretoriato koordinatoriumi buvo paskirtas už skaidrumą sekretariate atsakingas skyriaus vadovas.

3. Įgyvendinimas ir pereinamasis laikotarpis

TIS įsigaliojo 2021 m. liepos 1 d. Jame nustatomi nauji reikalavimai dėl pareiškėjų ir įregistruotųjų subjektų teikiamos informacijos. Tie reikalavimai nustatyti TIS II priede. Teikdami finansinę informaciją įregistruotieji subjektai nuo šiol turi pasirinkti interesų, kuriems jie atstovauja, rūšį (jų arba jų narių interesai, klientų interesai arba nekomerciniai interesai), kad būtų galima nustatyti, kuri finansinė informacija yra svarbiausia (V skirsnis).

2022 m. rugsėjo 20 d. sekretoriatas Skaidrumo registro interneto svetainėje paskelbė naują paraiškos ir (arba) registracijos formą, kad pareiškėjai ir įregistruotieji subjektai galėtų atitikti naujus reikalavimus dėl teikiamos informacijos. Visi registracijos paraišką teikiantys nauji pareiškėjai turėjo užpildyti naują formą, o prieš ją paskelbiant Skaidrumo registre buvo tikrinama, ar ji atitinka reikalavimus. Be to, visiems iki tos datos Skaidrumo registre jau įregistruotiems subjektams buvo pranešta, kad jei jie nori likti registre, jie turi teisę per šešis mėnesius³ pakeisti savo registracijos duomenis naudodami naują formą.

Sekretoriatas, siekdamas didinti informuotumą apie interesų grupių atstovų registravimąsi ir jų perėjimą prie naujos sistemos ir palengvinti jų registravimąsi, Skaidrumo registro interneto svetainėje paskelbė naujas gaires pareiškėjams ir įregistruotiesiems subjektams ir naują išplėstą dažnai užduodamų klausimų sąrašą. Prieš nustatydamas naujas išsamias gaires sekretoriatas konsultavosi su Skaidrumo registro suinteresuotaisiais subjektais 2021 m. birželio mėn. pateikdamas jiems klausimyną internetu⁴. Sekretoriatas taip pat specialiuose svetainės popuslapiuose pateikė išsamios informacijos apie naują Skaidrumo registro valdymo struktūrą ir apie sąlygų taikymo ir kitas skaidrumo užtikrinimo priemones, taikomas ES institucijose.

Rengdamasis naujam registracijos procesui sekretoriatas surengė keletą susitikimų su atstovaujamaisiais organais, t. y. subjektais, atstovaujančiais įvairiems į Skaidrumo registrą įtrauktiems įregistruotiesiems subjektams, kad pristatytų naują sistemą ir aptartų konkrečius klausimus bei prašymus pateikti informacijos, taip pat papildomas rekomendacijas (žr. IV.5. skirsnį).

III. Sąlygų taikymo ir papildomos skaidrumo užtikrinimo priemonės

Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija sąlygų taikymo priemones priima, kai nusprendžia, kad tam tikra atstovavimo interesų grupėms veikla gali būti vykdoma tik užsiregistravus Skaidrumo registre. Šios trys institucijos taip pat gali priimti papildomas skaidrumo užtikrinimo priemones, kad būtų dar labiau skatinama registruotis ir stiprinama bendra sistema.

Toliau išsamiai aprašomos sąlygų taikymo ir papildomos skaidrumo užtikrinimo priemonės, šiuo metu galiojančios kiekvienoje iš trijų institucijų.

Kitos ES institucijos, įstaigos, organai ir agentūros, taip pat valstybės narės, kiek tai susiję su jų nuolatinėmis atstovybėmis ES, gali pranešti Valdančiajai tarybai apie savo priimtas sąlygų

³ Nuo 2021 m. rugsėjo 20 d. iki 2022 m. kovo 19 d. imtinai.

⁴ Per konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais gauti atsakymai pateikiami svetainėje „EUSurvey“ šiuo adresu: <https://ec.europa.eu/eusurvey/publication/2021-IIA-Guidelines-consultation>.

taikymo arba papildomas skaidrumo užtikrinimo priemonės ir paprašyti jas paskelbti Skaidrumo registro interneto svetainėje. 2021 m. Valdančiąjai tarybai tokie pranešimai pateikti nebuvo.

Visos valstybės narės įsipareigojo savo pirmininkavimo Tarybai laikotarpiu ir per šešis mėnesius iki šios kadencijos pradžios susitikti su interesų grupių atstovais ir jų atitinkamu nuolatinio atstovu ES ir nuolatinio atstovo ES pavaduotoju su sąlyga, kad tokie interesų grupių atstovai bus užregistruoti Skaidrumo registre. Ta sąlygų taikymo priemonė taikoma tada, kai susitikimai organizuojami su nuolatinio atstovu ir nuolatinio atstovo pavaduotoju, kurie veikia kaip Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės arba pirmininkausiančios valstybės narės atstovai⁵. Todėl dalyvauti tokiuose susitikimuose interesų grupių atstovai neturi turėti galimybių, jei jie nėra užsiregistravę. 2021 m. tai buvo taikoma Slovėnijai⁶, nes ji pirmininkavo ES Tarybai, ir Prancūzijai⁷ – pirmininkausiančiai valstybei narei.

Europos Parlamentas

Atsižvelgiant į konkretų Europos Parlamento narių vaidmenį ir įgaliojimus, jiems rekomenduojama⁸ susitikti tik su Skaidrumo registre užsiregistravusiais interesų grupių atstovais. Visi nariai taip pat raginami apie visus numatytus susitikimus su interesų grupių atstovais paskelbti internete.

Apie šiuos susitikimus paskelbiama oficialioje Parlamento interneto svetainėje, kiekvienam Parlamento nariui skirtame asmeniniame puslapyje. Tačiau pranešėjai, šešėliniai pranešėjai ir komitetų pirmininkai privalo internete paskelbti apie visus numatytus susitikimus su interesų grupių atstovais, susijusius su kiekvienu Parlamento pranešimu. Turi būti skelbiami šie duomenys: planuojamo susitikimo data ir rūšis, susitikimo dalykas, interesų grupės atstovas, su kuriuo susitinkama, ir Parlamento nario vaidmuo (t. y. pranešėjas, šešėlinis pranešėjas, komiteto pirmininkas arba narys, kuris nėra konkrečiai atsakingas už dokumentą).

Parlamento darbuotojai, kaip ir visi ES institucijų tarnautojai, privalo išlaikyti savo profesinį ir asmeninį nepriklausomumą. Jie turi veikti taip, kad laikytųsi su savo pareigomis susijusių nepriklausomumo reikalavimų, todėl jiems rekomenduojama, prieš susitinkant su interesų grupių atstovais arba prieš priimant jų kvietimą į renginį, patikrinti, ar jie įtraukti į registrą.

Europos Parlamentas nusprendė, kad jungtinių grupių ar kitoje neoficialioje grupių veikloje gali dalyvauti tik užsiregistravę interesų grupių atstovai⁹. Jis reikalauja¹⁰, kad būtų užsiregistravę ir komiteto klausymuose dalyvaujantys kalbėtojai. Europos Parlamentas taip pat rekomendavo savo nariams tikrinti, ar interesų grupių atstovai, su kuriais jie norėtų kartu organizuoti renginį Europos Parlamento patalpose, yra įtraukti į registrą¹¹. Europos Parlamentas numato, kad ilgalaikiai leidimai įeiti į pastatus gali būti išduodami tik į registrą įtrauktiems interesų grupių atstovams¹². Taikoma papildoma skaidrumo užtikrinimo priemonė

⁵ <https://ec.europa.eu/transparencyregister/public/openFile.do?fileName=Transparency%20register%20-%20Member%20states%27%20political%20declaration.LT.pdf>.

⁶ <https://www.gov.si/en/representations/permanent-representation-to-the-european-union-brussels/about-the-permanent-representation-to-the-european-union-brussels/transparency-register/>.

⁷ <https://ue.delegfrance.org/registre-de-transparence>.

⁸ Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklės (11 straipsnio 2 dalis).

⁹ EP darbo tvarkos taisyklės, 35 straipsnio 5 dalis.

¹⁰ 2003 m. birželio 18 d. Europos Parlamento biuro sprendimo 7 straipsnis.

¹¹ 2016 m. liepos 4 d. EP biuro sprendimas.

¹² Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnis.

– galimybė į registrą įtrauktiems subjektams užsiregistruoti, kad automatiškai e. paštu gautų naujausią informaciją apie Parlamento komitetų veiklą.

Atsižvelgdamas į ankstesnius įsipareigojimus, visų pirma priimtus 2021 m. balandžio 27 d. plenariniame posėdyje priimta rezoliucija¹³, Europos Parlamentas įsteigė vidaus administracinę darbo grupę, kad būtų pasirengta tolesniems veiksams, susijusiems su TIS. Remiantis jos rekomendacijomis, Europos Parlamento biuras bus atsakingas už sprendimus dėl naujų sąlygų taikymo ar kitų skaidrumo užtikrinimo priemonių Parlamente.

ES Taryba

Kaip nustatyta Tarybos sprendime (ES) 2021/929¹⁴, registracija Skaidrumo registre yra būtina sąlyga, kad interesų grupių atstovai galėtų susitikti su Tarybos generaliniu sekretoriumi arba generaliniais direktoriais. Ta pati taisyklė taikoma interesų grupių atstovams, jei, vykdydami savo profesines pareigas, jie nori dalyvauti Tarybos Generalinio sekretoriato rengiamuose teminiuose informaciniuose susirinkimuose (kai tinkama ir pasikonsultavus su pirmininkaujančia valstybe nare) arba skaityti pranešimus Tarybos Generalinio sekretoriato organizuojamuose viešuose renginiuose. Be to, darbuotojų prašoma tikrinti interesų grupių atstovų kredencialus, siekiant užtikrinti, kad jie būtų įtraukti į Skaidrumo registrą. Jei jie į registrą neįtraukti, darbuotojai turėtų rimtai apsvarstyti, ar susitikti tinkama, ir pasitarti su savo tiesioginiu vadovu.

Europos Komisija

Komisija, palaikydama ryšius ir bendradarbiaudama su interesų grupių atstovais, taiko griežtą sąlygų taikymo vidaus tvarką, grindžiamą principu, kad su į Skaidrumo registrą neįtrauktais subjektais nesusitinkama. Visų pirma taikant šią tvarką reikalaujama, kad visi Komisijos nariai, jų kabinetų nariai ir Komisijos generaliniai direktoriai susitiktų tik su į Skaidrumo registrą įtrauktais interesų grupių atstovais. Šis įpareigojimas, įtvirtintas Europos Komisijos narių elgesio kodekse¹⁵ ir Komisijos darbo methoduose¹⁶, praktiškai reiškia, kad tokie susitikimai gali būti organizuojami tik tada, jei interesų grupių atstovas yra užsiregistravęs. Be to, Komisija savo praktiniuose darbuotojų etikos ir elgesio vadovuose pateikia standartinę rekomendaciją visiems savo darbuotojams patikrinti interesų grupių atstovų kredencialus, siekiant užtikrinti, kad jie būtų įtraukti į Skaidrumo registrą. Jei jie į registrą neįtraukti, darbuotojams visais atvejais patariama raginti juos užsiregistruoti prieš mezgant bet kokius tolesnius ryšius.

Komisijos taisyklė nerengti susitikimų su į registrą neįtrauktais interesų grupių atstovais derinama su jos politika dėl privalomo informacijos apie susitikimus su (įregistruotais) interesų grupių atstovais skelbimo ir ją papildo, kaip nustatyta jos sprendimuose 2014/838/ES,

¹³ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0130_LT.html.

¹⁴ OL L 207, 2021 6 11, p. 19.

¹⁵ 2018 m. sausio 31 d. Komisijos sprendimo dėl Europos Komisijos narių elgesio kodekso (C(2018) 700) 7 straipsnis, OL C 65, 2018 2 21, p. 7.

¹⁶ Europos Komisijos darbo metodų V punktas.

Euratomas¹⁷ ir 2014/839/ES, Euratomas¹⁸. Viešai skelbiama ši informacija: susitikimo data, vieta, Komisijos nario ir (arba) kabineto nario arba generalinio direktoriaus vardas ir pavardė, interesų grupės atstovo pavadinimas arba vardas ir pavardė, t. y. organizacijos pavadinimas arba savarankiškai dirbančio asmens vardas ir pavardė, ir susitikimo tema. Komisija, naudodama standartinę formą, sistemingai šią informaciją paskelbia atitinkamai savo narių ir generalinių direktoratų interneto svetainėse per dvi savaites nuo susitikimo. Susitikimų, apie kuriuos paskelbta, sąrašas, kurį galima parsisiųsti (kaip pdf rinkmeną), taip pat pateikiamas kartu su Skaidrumo registre apie atitinkamą (-us) įregistruotąjį (-uosius) subjektą (-us) teikiama informacija.

Be to, Komisija, laikydamasi atitinkamų savo taisyklių¹⁹, į savo ekspertų grupes gali skirti tik užsiregistravusius interesų grupių atstovus. Šis reikalavimas būti užsiregistravus Skaidrumo registre taikomas tiek asmenims, paskirtiems atstovauti bendram suinteresuotųjų subjektų interesui tam tikroje politikos srityje (B tipo nariai), tiek organizacijoms plačiąja šio žodžio prasme, įskaitant įmones, asociacijas, nevyriausybinės organizacijas, profesines sąjungas, universitetus, mokslo tiriamąsias įstaigas, advokatų kontorą ir konsultavimo įmones (C tipo nariai). Jei B ir C tipų narių registracijos Skaidrumo registre galiojimas sustabdomas arba jie iš jo pašalinami, Komisija turi sustabdyti jų dalyvavimą ekspertų grupėje (-ėse), kurios (-ių) nariai jie yra, iki tol, kol jie vėl užsiregistruos Skaidrumo registre.

Siekdama dar labiau didinti skaidrumą ir skatinti registravimąsi, Komisija automatiškai praneša įregistruotiesiems subjektams, kurie registruodamiesi nurodė, kad turi interesų, susijusių su konkrečia (-iomis) politikos sritimi (-is), apie rengiamas atitinkamos (-ų) srities (-čių) viešas konsultacijas arba veiksmų gaires, ir į registrą įtrauktų ir į jį neįtrauktų respondentų nuomonės kaupia atskirai²⁰.

IV. Skaidrumo registro sekretoriato veikla

Skaidrumo registrai 2021-ieji buvo ypatingi. Kaip jau minėta, visus metus sekretoriatas ėmėsi konkrečių veiksmų, kad įgyvendintų TIS (žr. II.3. skirsnį) ir užtikrintų sklandų perėjimą prie naujos privalomos sistemos, kartu tęsdamas kasdienę veiklą (aprašoma toliau).

1. Duomenų kokybės stebėseną

Skaidrumo registre pateikiama interesų grupių atstovų lobistinės veiklos, susijusios su ES institucijų politikos ciklo (-ų) formavimu ar įgyvendinimu, ir susijusių ES institucijų sprendimų priėmimo procesų apžvalga, įskaitant konkrečią informaciją apie pagrindinius pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų arba politiką, kurie tam tikru metu yra susiję su įregistruotųjų subjektų veikla, kurią apima TIS. Dėl šios priežasties vieni interesų grupių atstovai būna užsiregistravę tik ribotam laikui, o kiti interesų grupių atstovai gali būti užsiregistravę duomenų bazėje ilgesnį laiką.

¹⁷ 2014 m. lapkričio 25 d. Komisijos sprendimas 2014/838/ES, Euratomas dėl informacijos apie Komisijos generalinių direktorių ir organizacijų ar savarankiškai dirbančių asmenų susitikimus skelbimo, OL L 343, 2014 11 28, p. 19–21.

¹⁸ 2014 m. lapkričio 25 d. Komisijos sprendimas 2014/839/ES, Euratomas dėl informacijos apie Komisijos narių ir organizacijų ar savarankiškai dirbančių asmenų susitikimus skelbimo, OL L 343, 2014 11 28, p. 22–24.

¹⁹ 2016 m. gegužės 30 d. Komisijos sprendimo, kuriuo nustatomos Komisijos ekspertų grupių kūrimo ir veiklos horizontaliosios taisyklės (C(2016)3301), 8 straipsnio.

²⁰ Europos Komisijos geresnio reglamentavimo gairės (SWD(2017)350), ypač jo VII skyrius „Konsultavimosi su suinteresuotaisiais subjektais gairės“.

Interesų grupių atstovai, siekiantys užsiregistruoti registre, įsipareigoja registracijos metu, taip pat vėliau, vykdydami TIS apimamą veiklą, pateikti išsamią, naujausią ir neklaidinančią informaciją. Tuo tikslu įregistruotieji subjektai, įvykus kokiems nors esminiams pokyčiams, raginami peržiūrėti ir atnaujinti pateiktą informaciją ir atlikti privalomą metinį registracijos duomenų atnaujinimą, kad jie liktų užregistruoti Skaidrumo registre. Už savo registracijos duomenų tikslumą pirmiausia atsako patys interesų grupių atstovai.

Viena iš pagrindinių sekretoriato užduočių – užtikrinti kuo aukštesnę Skaidrumo registro duomenų kokybę. Remiantis TIS, naujos registracijos paraiškos gali būti patvirtintos ir paskelbtos registre, kai sekretoriatas jas įvertina pagal tinkamumo kriterijus ir informacijos reikalavimus²¹. Jis taip pat peržiūri Skaidrumo registro turinį laikydamasis tikslingesnio požiūrio, visų pirma tais atvejais, kai turi pagrindo manyti, kad registruojantis netiksliai pateikiama TIS nurodyta informacija. Siekdamas padidinti duomenų bazės, laikomos pavyzdine priemone, patikimumą, sekretoriatas kiekvienu konkrečiu atveju susisiečia su įregistruotaisiais subjektais, kad patikrintų jų pateiktos informacijos tikslumą, paprašytų ištaisyti neatitikimus ir užtikrintų, kad būtina informacija būtų paskelbta.

Vykdydamas stebėsenos veiklą sekretoriatas 2021 m. atliko 3 360 patikrinimų²². Tarp jų – 2 592 kokybės tikrinimai, atlikti nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2021 m. rugsėjo 20 d. (laikotarpiu, kuriuo pradėta naudoti nauja registracijos forma):

- 40 proc. tikrintų registracijos duomenų kokybė buvo patenkinama;
- 30 proc. įregistruotųjų subjektų, su kuriais susisiektą, atnaujino savo registracijos duomenis;
- 30 proc. subjektų po patikrinimo buvo pašalinti iš registro dėl to, kad neatitiko reikalavimų arba neatnaujino savo registracijos duomenų.

Likę 768 tinkamumo ir kokybės patikrinimai buvo susiję su paraiškomis, pateiktomis pradėjus naudoti naują registracijos formą. Iš jų 452 paraiškos (58 proc.) buvo priimtos ir aktyvuotos²³.

2. Pagalbos tarnybos funkcijos

Sekretoriatas atlieka pagalbos tarnybos funkcijas: atsako į su Skaidrumo registru susijusius klausimus, kuriuos bet kas gali pateikti daugiakalbėje svetainėje (skiltyje „Kreipkitės į mus“). 2021 m. sekretoriatas atsakė į daugybę suinteresuotųjų subjektų, tyrėjų ir fizinių asmenų pateiktų užklausų ir prašymų pateikti informaciją apie Skaidrumo registrą, taip pat į registracijos proceso metu pareiškėjų ir įregistruotųjų subjektų pateiktus prašymus suteikti paramą ir duoti rekomendacijų²⁴. Klausimų visų pirma kilo pradėjus naudoti naują registracijos formą, dažniausiai dėl techninių problemų, su kuriomis įregistruotieji subjektai susidūrė pereidami prie naujos sistemos.

²¹ Tai taikytina visoms naujoms registracijos paraiškoms, pateiktoms 2021 m. rugsėjo 20 d. ir vėliau.

²² 2020 m. iš viso atlikti 4 973 registro turinio patikrinimai. Dėl perėjimo prie naujos privalomos sistemos 2021 m. bendras skaičius buvo mažesnis.

²³ Žr. V skirsnį.

²⁴ 2021 m. sekretoriatas atsakė į maždaug 1 255 užklausas ir prašymus.

3. Tyrimai

Sekretoriatas ne tik stebi Skaidrumo registro duomenų kokybę, bet ir nagrinėja gaunamus skundus ir savo iniciatyva atlieka tyrimus laikydamasis TIS III priede nustatytų procedūrų. Vykdydamas šią veiklą sekretoriatas taiko proporcingumo ir gero administravimo principus.

Skundas – procedūra, susijusi su įtarimais, kad įregistruotasis subjektas nesilaiko Elgesio kodekso. Bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, norintis tokius kaltinimus pateikti įregistruotajam subjektui, gali sekretoriatui pateikti skundą, užpildydamas atitinkamą formą Skaidrumo registro interneto svetainėje.

Registruodamiesi registre interesų grupių atstovai patvirtina, kad jie jau laikosi Elgesio kodekso taisyklių ir principų, ir sutinka, kad visi skundai būtų nagrinėjami pagal TIS III priede nustatytas procedūras.

Tarpinstituciniame susitarime atsisakyta perspėjimų principo, pagal kurį tretieji asmenys galėjo informuoti sekretoriatą apie faktines klaidas ir kitą Skaidrumo registre pateiktą netikslią informaciją. Tai reiškia, kad pagal naująją sistemą tokie perspėjimai tampa skundais. Tačiau kadangi TIS įsigaliojo tik 2021 m. liepos 1 d., 2021 m. sekretoriatas išnagrinėjo aštuonis perspėjimus (iš kurių vienas iš pradžių buvo gautas kaip skundas), kuriuos pateikė aštuonios skirtingos organizacijos arba asmenys, nurodę galimas klaidas septynių subjektų registracijos duomenyse. Šie perspėjimai buvo susiję su įregistruotųjų subjektų finansinėse deklaracijose pateiktos informacijos ir kitų jų pateiktų duomenų tikslumu, taip pat su neteisinga informacija apie įregistruotųjų subjektų susitikimus su ES institucijų atstovais arba jos trūkumu. Visi įregistruotieji subjektai, su kuriais sekretoriatas susisiektų šiuo klausimu, savo duomenis atnaujino tinkamai, išskyrus vieną – jis buvo pašalintas iš Skaidrumo registro.

2021 m. sekretoriatas sėkmingai baigė nagrinėti keturis ankstesniais metais gautus skundus, atitinkamiems įregistruotiesiems subjektams atnaujinus savo registracijos duomenis arba pateikus kitokius patenkinamus paaiškinimus.

Be to, 2021 m. sekretoriatas gavo 29 naujus skundus. Iš jų vienas buvo nagrinėjamas kaip perspėjimas, nes buvo susijęs tik su duomenų kokybės klausimais ir buvo pateiktas prieš įsigaliojant TIS. Iš likusių skundų 23 buvo pripažinti nepriimtinais, nes buvo nesusiję su Skaidrumo registru. Toks nepriimtinių skundų skaičius – neįprastai didelis ir rodo, kad COVID-19 pandemijos metu labai daug vartotojų ar kitų asmenų, veikiančių individualiai, siekė pateikti skundus asmeniniais klausimais ir šiomis aplinkybėmis kreipėsi ne į reikiamą viešąją tarnybą.

Iš penkių priimtinių skundų vienas buvo baigtas nagrinėti 2021 m., o su likusiais keturiais priimtinais skundais susiję tyrimai 2021 m. pabaigoje dar nebuvo pasibaigę. Jie daugiausia buvo susiję su informacijos, įtrauktos į organizacijų, kurių atžvilgiu buvo pateikti skundai, registracijos formas, kokybę ir tikslumu ir buvo nebaigti nagrinėti dėl 2021 m. antrąjį pusmetį prasidėjusio pereinamojo laikotarpio, per kurį įregistruotieji subjektai privalėjo laikytis naujų reikalavimų, nustatytų 2021 m. TIS.

Vykdydamas tyrimą sekretoriatas visada siekia užtikrinti konstruktyvų dialogą su atitinkamu (-ais) įregistruotuoju (-aisiais) subjektu (-ais), kad nustatytos problemos būtų paaiškinamos ir, kiek įmanoma, išsprendžiamos prieš imant taikyti būtinąs priemones.

4. 2021 m. Valdančiosios tarybos posėdis

2021 m. rugsėjo 24 d. sekretoriatas suorganizavo pirmąjį Valdančiosios tarybos posėdį. Tame posėdyje Valdančioji taryba priėmė šiuos sprendimus:

- už skaidrumą Komisijos generaliniame sekretoriате atsakingą skyriaus vadovą paskyrė sekretoriato koordinatoriumi likusiam 2021 m. laikotarpiui ir vienų metų pratęsimai kadencijai nuo 2022 m.;
- nustatė 2022 m. Skaidrumo registro metinius prioritetus, taip pat biudžeto sąmatas ir kiekvienos TIS pasirašiusios institucijos biudžeto dalis, reikalingas tiems prioritetams įgyvendinti²⁵;
- nurodė sekretoriatui, laikantis 2022 m. metinių prioritetų, atlikti Skaidrumo registro IT priemonės veiksmingumo vertinimą.

Visi su Valdančiosios tarybos posėdžiu susiję dokumentai, įskaitant posėdžio darbotvarkę ir protokolus, buvo paskelbti Skaidrumo registro svetainės poskyryje „Valdymas“.

5. Rekomendacijos ir informuotumo didinimas

Sekretoriatas rengia pareiškėjams ir įregistruotiesiems subjektams skirtas gaires ir kitas rekomendacijas, kuriose pateikiama praktinė informacija siekiant išsamiau paaiškinti tam tikras TIS nuostatas. Tokios rekomendacijos grindžiamos reguliariu keitimusi informacija su suinteresuotaisiais subjektais ir jomis siekiama padėti įregistruotiesiems subjektams teikti tikslią informaciją ir išvengti dažnai pasitaikančių klaidų.

Kaip jau minėta, 2021 m. sekretoriatas visomis 23 oficialiosiomis kalbomis paskelbė naujas gaires ir naują dažnai užduodamų klausimų sąrašą.

Be to, sekretoriatas ėmėsi įvairių suinteresuotiesiems subjektams skirtų komunikacijos ir informuotumo didinimo veiksmų, siekdamas pristatyti ir paaiškinti TIS ir su juo susijusias naujas gaires. Tarp tokių veiksmų – informacinės sesijos, skirtos įvairiems suinteresuotiesiems subjektams²⁶ ir universitetų studentams²⁷.

Visos trys institucijos toliau dėjo pastangas, kad kiekvienoje iš jų didėtų informuotumas apie Skaidrumo registrą, be kita ko, rengė darbuotojams skirtus specialius informavimo ir mokymo kursus²⁸.

²⁵ 2022 m.: EK – 57 proc., EP – 33 proc., Taryba – 10 proc.

²⁶ Europos Centriniam Bankui (ECB), Prancūzijos viešojo gyvenimo skaidrumo užtikrinimo vyriausiajai valdybai (HATVP), Europos viešųjų reikalų konsultavimo įmonių asociacijai (EPACA), Vokietijos pramonės federacijai (BDI/BDA), Europos Sąjungos vyskupų konferencijų teisės reikalų komisijai (COMECE) ir Europos lobistinės veiklos registratorių tinklui (ELRN).

²⁷ Paryžiaus politikos mokslų universiteto (pranc. *Science Politique Paris*) studentams, Paryžiaus Nantero universiteto studentams, Maastrichto universiteto studentams, Škotijos Sterlingo universiteto studentams, asociacijos „Freshfel“ Rytų Afrikos delegacijai, *Bocconi* universiteto teisės studentų asociacijai ir Ženevos absolventų instituto (angl. *Graduate Institute Geneva*) studentams.

²⁸ Tarp jų – Europos Parlamento darbuotojams skirti 18 tiesioginių nuotolinių mokymų apie tai, kaip elgtis su lobistais. Komisija taip pat surengė aštuonias tokių mokymų sesijas savo darbuotojams, taip pat specialius pristatymus savo narių kabinetams ir jų kontaktinių punktų skaidrumo ir etikos klausimais tinklui. Taryboje imtasi įvairių komunikacijos ir informuotumo didinimo veiksmų siekiant pristatyti ir paaiškinti TIS ir Tarybos sprendimo (ES) 2021/929 praktinį įgyvendinimą.

6. Techniniai pokyčiai

Sekretoriatas koordinuoja Skaidrumo registrai tobulinti skirtų IT sprendimų kūrimą.

Įsigaliojus 2021 m. TIS, reikėjo didelių techninių pastangų, kad Skaidrumo registro interneto svetainė būtų pritaikyta prie TIS, visų pirma siekiant parengti naują paraiškos formą, pritaikytą prie naujų reikalavimų teikiamai informacijai. 2021 m. pabaigoje forma buvo skelbiama visomis kalbomis.

Be to, su naująja sistema turėjo būti suderintos administravimo IT priemonės, kurias sekretoriato darbuotojai naudoja kasdieniniam Skaidrumo registro valdymui.

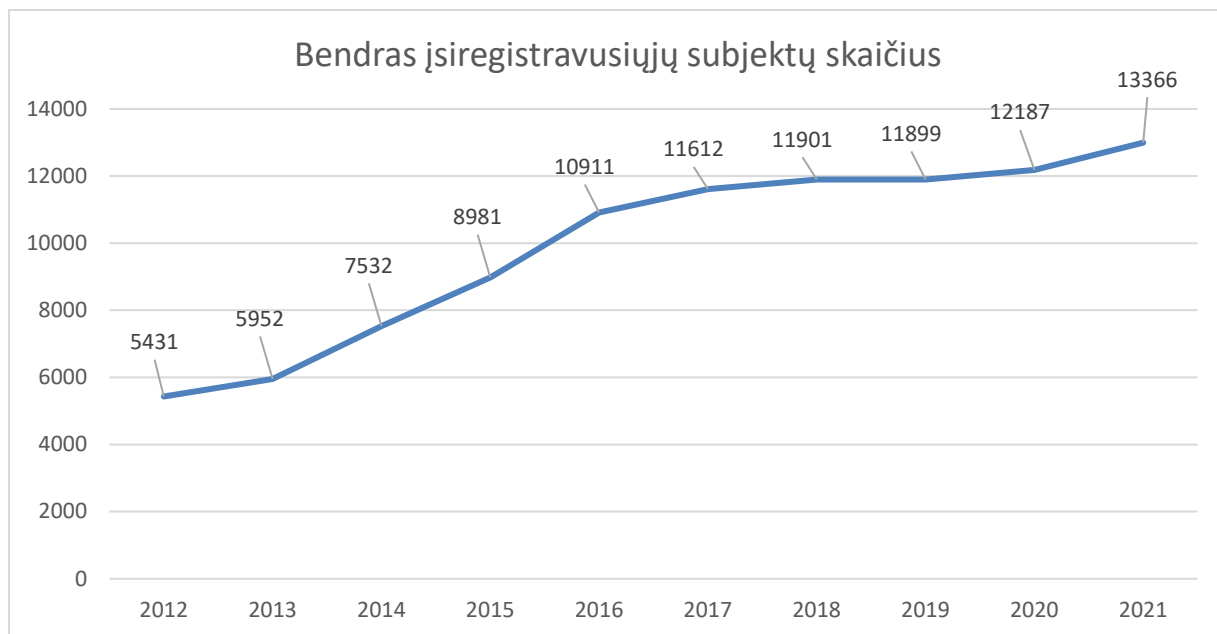
2021 m. rugsėjo 24 d. posėdyje Valdančioji taryba pavedė sekretariatui įvertinti dešimt metų naudotos IT platformos, kuria grindžiamas Skaidrumo registras, veikimą. Atsižvelgiant į tai, 2021 m. pabaigoje buvo įsteigta IT darbo grupė, kurios tikslas – išnagrinėti, kokių šiuo metu yra galimybių užtikrinti, kad registras išliktų perspektyvia ir modernia IT priemone.

V. Statistika

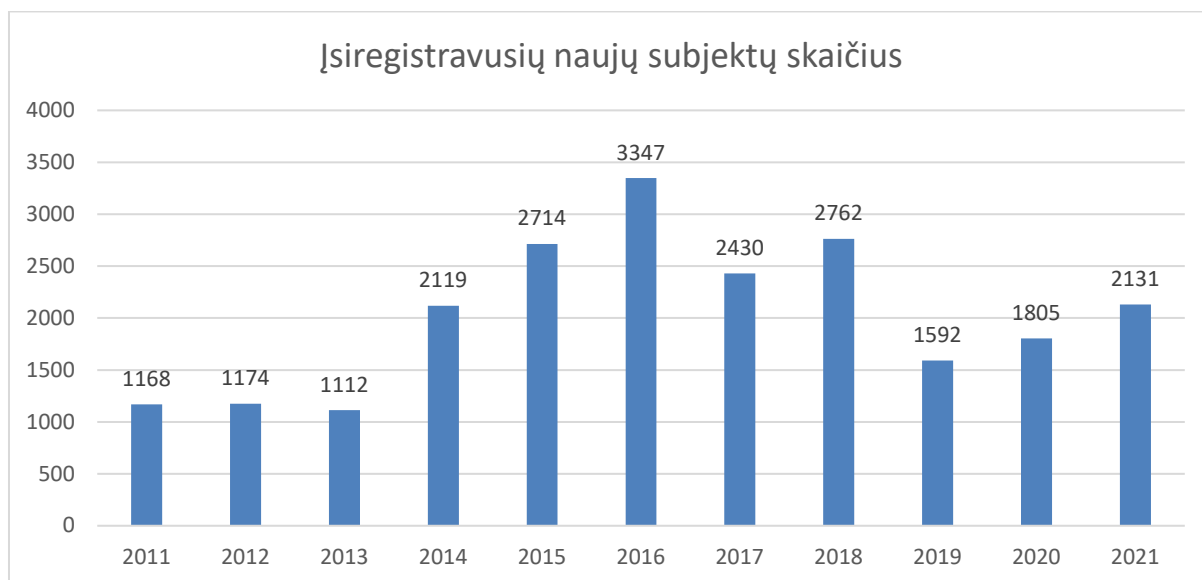
Įsigaliojus TIS, pasikeitė Skaidrumo registre įregistruotų subjektų tipažas. Šiuo metu įregistruotieji subjektai privalo pasirinkti vieną iš trijų atstovaujamų interesų rūšių, o kiekvienai kategorijai atitinkamai taikoma skirtinga finansinės informacijos reikalavimų grupė. Todėl ataskaitos dalis, kurioje pateikiama informacija apie įvairias įregistruotųjų subjektų rūšis, padalyta į dvi dalis, apimančias laikotarpių iki 2021 m. rugsėjo 20 d. ir vėliau statistinę informaciją (žr. V.2. ir V.3. skirsnius).

1. Skaidrumo registro raida

Skaidrumo registras, sukurtas kaip bendra vieša Europos Parlamento ir Europos Komisijos duomenų bazė ir dabar veikiantis kaip privaloma trišalė sistema, nuolat auga: 2021 m. gruodžio 31 d. įregistruotųjų subjektų skaičius siekė 13 366. Nors, vertinant absoliučiais skaičiais, ši raida rodo augimą, duomenų bazė keičiasi kasdien, nes interesų grupių atstovai, atsižvelgiant į jų lobistinę veiklą atitinkamu metu, registruojasi, išsiregistruoja, pakartotinai teikia registracijos paraiškas arba yra pašalinami iš registro.

Toliau pateiktoje diagramoje pavaizduota su naujai užsiregistravusiais subjektais susijusi raida, įtraukiant tik tuos interesų grupių atstovus, kurie užsiregistravo per 12 mėnesių laikotarpį, t. y. nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d., ir kurie to laikotarpio pabaigoje vis dar vykdė veiklą²⁹.

2. Įregistruotųjų subjektų kategorijos nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2021 m. rugsėjo 20 d.

Į Skaidrumo registrą įtraukti interesų grupių atstovai iki 2021 m. rugsėjo 20 d. buvo priskiriami vienai iš šešių iš anksto apibrėžtų kategorijų ir vienai iš 14 pakategorijų, numatytų 2014 m. Tarpinstituciniame susitarime ir atspindinčių įvairių rūšių organizacijas.

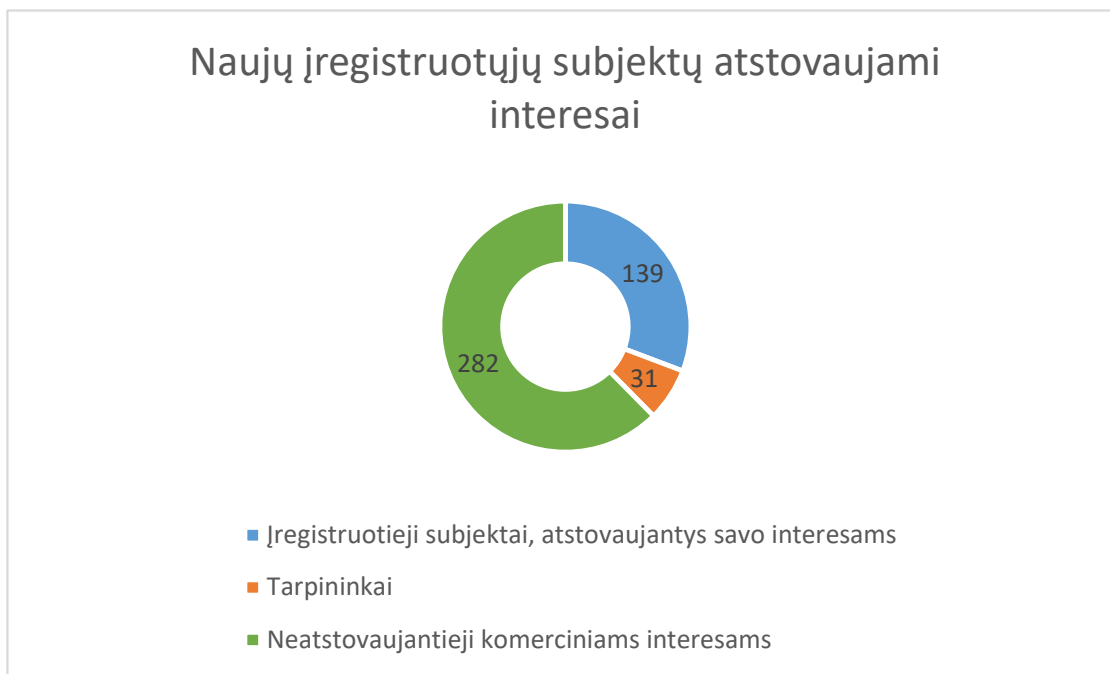
²⁹ Iš viso 2021 m. paraiškas registruotis pateikė 3 360 subjektų.

Toliau pateiktoje lentelėje pavaizduotas įregistruotųjų subjektų pasiskirstymas pagal 2014 m. TIS numatytas kategorijas ir pakategores.

2021 m. rugsėjo 20 d. duomenimis, į Skaidrumo registrą buvo įtraukta 12 914 įregistruotųjų subjektų. Juos galima suskirstyti į šias kategorijas ir subkategorijas:	
I. Profesionalios konsultavimo įmonės, advokatų kontoros, savarankiškai dirbantys konsultantai	904
Profesionalios konsultavimo įmonės	580
Advokatų kontoros	94
Savarankiškai dirbantys konsultantai	230
II. Vidaus lobistai ir prekybos, verslo bei profesinės asociacijos	6 952
Įmonės ir įmonių grupės	2 905
Prekybos ir verslo asociacijos	2 715
Profesinės sąjungos ir profesinės asociacijos	987
Kitos organizacijos	345
III. Nevyriausybinių organizacijų	3 518
Nevyriausybinių organizacijų, platformos ir tinklai bei panašios organizacijos	3 518
IV. Ekspertų grupės, mokslinių tyrimų ir akademinės įstaigos	967
Ekspertų grupės ir mokslinių tyrimų įstaigos	602
Akademinės įstaigos	365
V. Organizacijos, atstovaujančios bažnyčioms ir religinėms bendruomenėms	55
VI. Organizacijos, atstovaujančios vietos, regioninėms ir savivaldos institucijoms, kitiems viešiesiems arba mišraus pobūdžio subjektams ir kt.	573
Regioninės struktūros	118
Kitos subnacionalinės viešosios institucijos	95
Tarptautinės regioninių ar kitų subnacionalinių viešųjų institucijų asociacijos ir tinklai	77
Kiti viešieji arba mišraus pobūdžio subjektai, kurie įsteigti pagal teisės aktus ir kurių tikslas yra veikti viešojo intereso labui	283

3. Interesų grupės, kurioms atstovauta 2021 m. rugsėjo 21 d. – gruodžio 31 d.

Pradėjus naudoti naują registracijos formą, prie Skaidrumo registro prisijungė 452 interesų grupių atstovai. Kaip matyti iš toliau pateiktos diagramos, dauguma jų buvo komerciniams interesams neatstovaujančios organizacijos.

Šie užsiregistravę nauji subjektai suskirstyti į šias kategorijas:

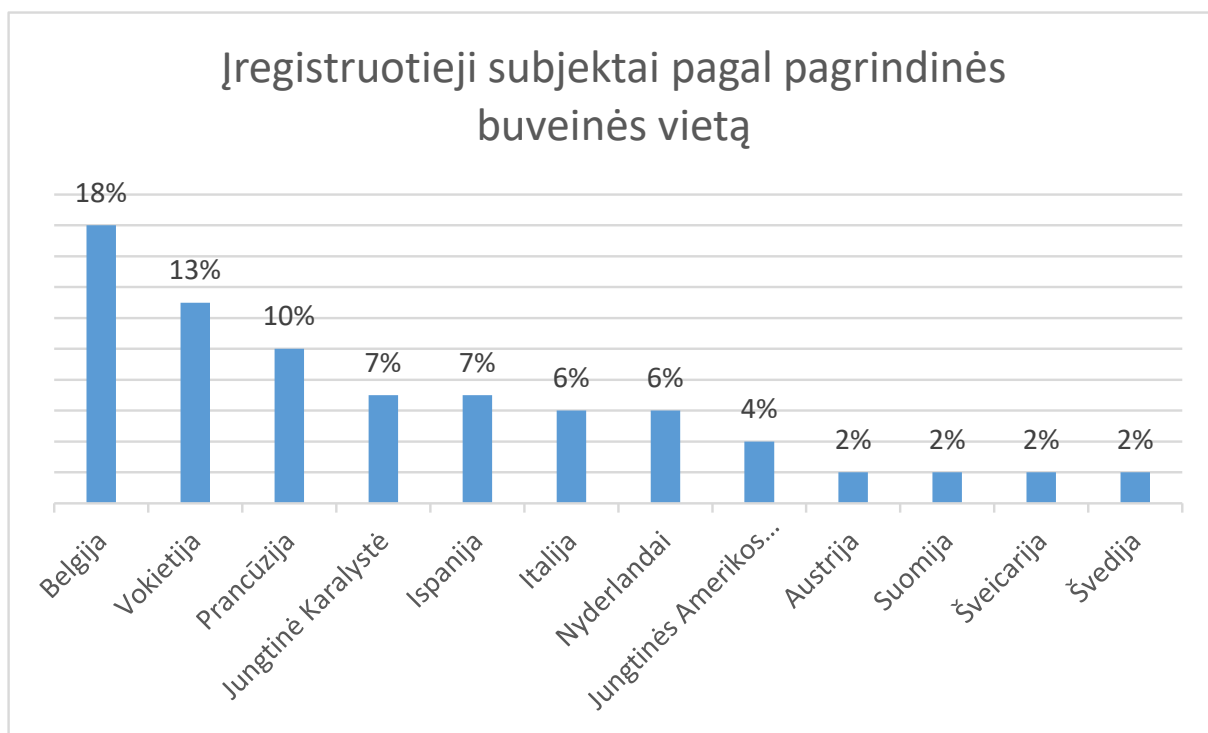
Profesionalios konsultavimo įmonės	27
Advokatų kontoros	7
Savarankiškai dirbantys konsultantai	10
Įmonės ir įmonių grupės	157
Prekybos ir verslo asociacijos	41
Profesinės sąjungos ir profesinės asociacijos	29
Nevyriausybinių organizacijų, platformos ir tinklai bei panašios organizacijos	123
Ekspertų grupės ir mokslinių tyrimų įstaigos	21
Akademinių įstaigų	7
Organizacijos, atstovaujančios bažnyčioms ir religinėms bendruomenėms	1
Valdžios institucijų asociacijos ir tinklai	7
Trečiųjų valstybių įsteigti subjektai, organai ar tinklai	0
Kitos organizacijos, viešieji arba mišraus pobūdžio subjektai	22

4. Perėjimo lygis

Įregistruotiesiems subjektams, į Skaidrumo registrą įtrauktiems iki 2021 m. rugsėjo 20 d., buvo skirtas šešių mėnesių pereinamasis laikotarpis, per kurį jie turėjo atnaujinti savo registracijos duomenis, kad būtų užtikrinama jų atitiktis TIS reikalavimams (iki 2022 m. kovo 19 d.). 2021 m. gruodžio 31 d. buvo pasiektas 39 proc. perėjimo lygis.

5. Geografiniai duomenys

Skaidrumo registre gali registruotis ne tik ES įsisteigę interesų grupių atstovai, nors didžiausia jų dalis išties savo veiklą vykdo iš padalinio Belgijoje. Taip yra todėl, kad ES institucijos įsikūrusios Briuselyje. Vis dėlto kadangi ES teisės aktai ir politika daro įtaką ne tik Europos piliečiams ir gali paveikti prekybos ir išorės santykius su šalimis, esančiomis už 27 valstybių narių sienų, ši pasaulinė aprėptis atspindima ir Skaidrumo registre.

6. Apsilankymas Skaidrumo registro svetainėje

2021 m. Skaidrumo registro svetainėje apsilankė 326 700 lankytojų. Statistinės apžvalgos sumetimais „apsilankymas“ apibrėžiamas kaip apsilankymas svetainėje pirmą kartą. Jei tas pats lankytojas viename puslapyje lieka daugiau kaip 30 minučių po paskutinio savo apsilankymo, tai laikoma nauju apsilankymu. Vidutiniškai tai sudaro maždaug 27 200 apsilankymų per mėnesį.

Maždaug 54 proc. svetainės lankytojų paieškos funkcija naudojosi anglų kalba, o pradžios puslapis irgi dažniausiai buvo lankomas anglų kalba. Kitos kalbos, kurias rinkosi lankytojai (mažėjančia tvarka): prancūzų, vokiečių, ispanų ir italų. Beveik 86 proc. lankytojų buvo iš Europos ir beveik 9 proc. – iš Šiaurės Amerikos. Europoje 27 proc. svetainės lankytojų buvo

iš Belgijos, taip pat nemažai lankytojų buvo iš Vokietijos, Prancūzijos (iš kiekvienos šalies maždaug po 10 proc.) ir Jungtinės Karalystės (maždaug 9 proc.).

2021 m. du Skaidrumo registro duomenims skelbti naudojami atvirųjų duomenų portalai (vienas skirtas ES institucijoms, kuriame skelbiama apie 16 000 duomenų rinkinių, o kitas – valstybėms narėms, kuriame skelbiama apie 1 300 000 duomenų rinkinių) buvo sujungti į bendrą portalą data.europa.eu. Be to, 2021 m. rugsėjo 20 d. pradėjus naudoti naują registracijos formą, dėl pokyčių naujos formos struktūroje laikinai sustabdytas naudojimasis funkcija, skirta Skaidrumo registro duomenų rinkiniui perkelti į atvirųjų duomenų portalą.

Nepaisant minėto sustabdymo, 2021 m. Skaidrumo registro duomenų rinkinys, perkeltas į bendrą portalą data.europa.eu, buvo 12-as dažniausiai lankomas duomenų rinkinys iš daugiau kaip 1 300 000 skelbiamų duomenų rinkinių³⁰. Duomenų rinkiniai sudaryti taip, kad naudotojai galėtų atsisiųsti (XML arba *Excel* formatu) asmenų, akredituotų patekti į Europos Parlamento patalpas, sąrašą ir organizacijų, buvusių Skaidrumo registre prieš kelerius metus, sąrašą.

VI. Išvados

Dėl pradėto taikyti TIS 2021-ieji buvo itin sudėtingi. Žvelgiant iš registro veikimo ir administravimo perspektyvos, reikėjo dėti daug pastangų, kad būtų paruošta dirva sklandžiam perėjimui nuo senosios privalomos sistemos prie naujosios. Be kita ko, buvo parengtos naujos gairės pareiškėjams ir įregistruotiesiems subjektams ir įgyvendinti prie naujų TIS reikalavimų pritaikyti techniniai sprendimai, visų pirma parengta nauja registracijos forma ir atnaujinta Skaidrumo registro interneto svetainė. Pereinant prie naujosios sistemos taip pat padaugėjo tiesioginių prašymų pagalbos tarnybai, taip pat prašymų, kad suinteresuotiesiems subjektams skirtuose informuotumo didinimo kampanijose ir renginiuose aktyviau dalyvautų sekretoriatas.

Laikotarpis, per kurį įregistruotieji subjektai turėjo teisę pakeisti savo registracijos duomenis taip, kad jie atitiktų TIS nustatytus teikiamos informacijos reikalavimus, baigėsi 2022 m. kovo 19 d. Tai reiškia, kad dėl dviejų skirtingų taisyklių rinkinių taikymo 2021 m. (vieno prieš sudarant TIS ir kito – jį sudarius) buvo ypač sudėtinga stebėti duomenų kokybę. Vis dėlto bendra Skaidrumo registro duomenų kokybė ir toliau buvo vienas iš svarbiausių 2021 m. prioritetų – visos naujos registracijos paraiškos, pateiktos naudojantis nauja registracijos forma, buvo tikrinamos prieš jas paskelbiant, taip užtikrinant, kad besiregistruojantys subjektai, kurie neatitinka tinkamumo reikalavimų ir duomenų kokybės standartų, nebūtų įtraukti į registrą.

³⁰ Tai ES institucijų, agentūrų ir įstaigų, valstybių narių ir kitų šalių, taip pat tam tikrų vietos valdžios institucijų duomenų rinkiniai.